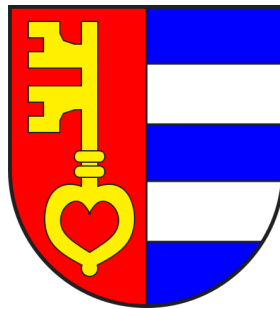

Vischnaunca dad Obersaxen Mundaun

**Lescha davart il cavar cristallas e
mineralias ed il lavar aur**

Cuntegn

Valeivladad	Art. 1
Egualitad dallas schlatteinas	Art. 2
Lubientscha da cavar cristallas e mineralias	Art. 3
Lubientscha da lavar aur	Art. 4
Cuoz dalla lubientscha	Art. 5
Cavar cristallas e mineralias per intents scientifics ed excursiuns	Art. 6
Scamonds temporars	Art. 7
Scamonds locals	Art. 8
Sgols cun helicopter	Art. 9
Obligaziun da diligenza	Art. 10
Refatga da donns	Art. 11
Schurmetg dil fuorn	Art. 12
Utensils lubi per lavar aur	Art. 13
Utensils e materials scumandai per lavar aur	Art. 14
Cats extraordinaris	Art. 15
Taxas per lubientschas	Art. 16
Survigilonza	Art. 17
Obligaziun da denunzia	Art. 18
Castitgs	Art. 19
Retratga dalla lubientscha	Art. 20
Execuziun	Art. 21
Mieds legals	Art. 22
Entrada en vigur	Art. 23

Art. 1

Valeivladad

Questa lescha reglescha il cavar ed explotar cristallas e mineralias ed il lavar aur independentamein dalla proprietad dil schischom. Ella vala per igl entir territori dalla vischnaunca dad Obersaxen Mundaun.

Art. 2

Egualitad dallas schlatteinas

Las indicaziuns davart las persunas, las funcziuns e las professiuns en questa lescha serefereschon ad omisduas schlatteinas, aschilunsch ch'ei seresulta buc enzatgei auter ord il senn dalla lescha.

Art. 3

Lubientscha da cavar cristallas e mineralias

La lubientscha da cavar cristallas e mineralias vegn concedida a persunas naturalas che han cumplenu il 18avel onn da vegliadetgna e che san cumprovar ch'ellas possedan in'assicuranza da responsabladad che cuviera sufficientamein donns materials e da persunas.

Per siglientar drova ei ina lubientscha supplementara. Quella obtegnan mo persunas domiciliadas ella vischnaunca dad Obersaxen Mundaun (attest d'origin) che han cumplenu il 20avel onn da vegliadetgna e che disponan d'ina legitimaziun da siglientar valeivla. Per siglientar vegn incassau in'ulteriura taxa.

Igl ei scumandau da far diever da maschinas. En cass excepziunals sa la suprastanza communal lubir il diever da traders cun incassar ina taxa supplementara.

Lubientschas per siglientar e furar astgan vegnir dadas mo, sch'ils petents empermettan explicitamein da prender risguard dalla natira.

Art. 4

Lubientscha da lavar aur

Mintga persona che vul lavar aur drova ina lubientscha. Per menar gruppas (lavar aur a basa commerciala) drova ei ultra da quei ina lubientscha dalla suprastanza communal. Il petent sto haver cumplenu il 18avel onn da vegliadetgna e saver cumprovar ch'el posseda in'assicuranza da responsabladad.

Art. 5

Cuoz dalla lubientscha

La lubientscha da cavar cristallas e mineralias ei mintgamai valeivla per in onn calendar.

La lubientscha da lavar aur vala naven digl 1. da matg tochen ils 15 da settember. Igl ulteriur temps eis ei da principi scumandau da lavar aur en tut ils dutgs e flums. Per intents turistics sa la suprastanza communal lubir excepziuns.

Art. 6

Cavar cristallas e mineralias per intents scientifics ed excursiuns Persunas che cavan cristallas e mineralias exclusivamein per intents scientifics e prendan cun els mo cats da cumprova (docents, assistents e students universitars dalla geologia, petrografia, mineralogia e cristallografia) survegnan gratuitamein la lubientscha cun igl attest corrispudent. Ellas astgan duvrar sulettamein puntga e marti.

Participonts d'excursiuns organisadas da cavacristallas basegnan negina lubientscha.

Art. 7

Scamonds temporars Dumengias e firaus communalis e generalis eis ei scumandau da cavar cristallas e mineralias.

Art. 8

Scamonds locals Igl ei scumandau da cavar cristallas e mineralias:

- a) en uauls serrai
- b) sin intschess d'emplontaziuns e da lavineras
- c) sin scarpas da vias e sendas

Pastiras d'alp astgan buca vegnir donnegiadas entras il cavar cristallas e mineralias.

Sut circumstanzas specialas sa la suprastanza communal restrenscher ni scumandar il cavar cristallas e mineralias era en auters territoris.

Duront lavar aur eis ei scumandau:

- a) da sviar dutgs e flums
- b) da cavar giu e donnegiar rovens e scarpas per liung da dutgs e flums
- c) da donnegiar uors, rempars ed ulteriuras uestonzas

Plinavon sa la suprastanza communal decretar scamonds da lavar aur en loghens, nua ch'ei vegn fatg surdiever ni nua che la resca d'erosiuns periclitescha il contuorn.

Art. 9

Sgols cun helicopter Sgols cun helicopter basegnan ina lubientscha speciala dalla suprastanza communal e vegnan concedidas mo en connex cun il transport da cristallas e mineralias gia explotadas.

Art. 10

Obligaziun da diligenza

Il cavacristallas sco il lavader d'aur:

- a) sto prevegnir a scadin donn, surtut enviers persunas, animals, baghetgs ed indrezs publics e privats (sco vias, pendicularas, conducts, barrieras, etc.) duei el agir cun precauziun.
- b) ei responsabels per ils donns ch'el caschuna cun cavar cristallas e mineralias e cun lavar aur.
- c) ha da rumir siu plaz da lavur aschia ch'ei exista negin prighel per persunas ed animals.

Art. 11

Refatga da donns

Donns caschunai dil cavacristallas ni dil lavader d'aur ston vegnir refatgs dil caschunader. Sch'ils donns vegnan buca mess en uorden, malgrad che la vischnaunca ha avisau il caschunader, ei la suprastonza communal autorisada d'eliminar ils donns sin donn e cuost dil cavacristallas ni dil lavader d'aur.

Art. 12

Schurmetg dil fuorn

Ha in cavacristallas aviert in fuorn, denton aunc buca finiu d'exploitar el, vala quel sco occupaus, sch'il cavacristallas lai anavos silmeins ina puntga e marchescha il fuorn cun num e datum. In fuorn occupau astga duront ils proxims dus onns buca vegnir explotaus d'ina autra persuna.

In cavacristallas astga occupar maximalmein dus fuorns sin territori communal, en negin cass astga el occupar entiras preits-crap.

Per il lavader d'aur dat ei negin schurmetg cumparegliabel. Sch'el banduna siu plaz da lavur, ei quel puspei accessibels libramein per in auter lavader d'aur.

Art. 13

Utensils lubi per lavar aur

Ils suandonts utensils ein lubi per lavar aur:

- a) pala
- b) cazzetta, taglier, crivel da sablun
- c) canals tochen ina lunghezia maximala dad 1,50 meters.

Art. 14

Utensils e materials scumandai per lavar aur

Ils suandonts utensils resp. materials ein scumandai per lavar aur:

- a) maschinas e tut ils indrezs motorisai
- b) bischels da transport e cundrezs da tschitschar
- c) sugas stendidas per mintga diever pusseivel
- d) materias chemicas sco p.ex. argienviv, natriumcianid, etc.
- e) tendas ed indrezs da campar

Art. 15

Cats extraordinaris Cats da bellezza singulara e muntada considerabla ein d'annunziar alla suprastonza communal. La vischnaunca ha il dretg d'acquistar tals cats cun pagar in'indemnisaziun commensurada al cavacristallas resp. al lavader d'aur.

Quell'indemnisaziun vegn fixada d'ina cumissiun specialisada independenta risguardond ils cuosts d'explotaziun e da transport.

Art. 16

Taxas per
lubientschas

Ei valan las suandontas taxas per lubientschas:

1. per cavar cristallas e mineralias:
 - a) personas domiciliadas en vischnaunca CHF. 100.00
 - b) burgheis grischuns e Svizzers domiciliai el cantun CHF 250.00
 - c) ulteriurs Svizzers ni personas digl exterior domiciliadas en Svizra (permissiun C) CHF 400.00
 - d) tut las ulteriuras personas digl exterior CHF 600.00
 - e) carta dall'jamna CHF 100.00
 - f) carta dil di CHF 20.00
 - g) taxa annuala per l'ulteriura legitimaziun da sigliantar (mo en cass excepziunals) CHF 100.00

2. per lavar aur:

(affons tochen il 16avel onn da vegliadetgna cumplenu pagan nuot, sch'els vegnan accumpignai d'in carschiu)

- a) carta dalla stagiun CHF 150.00
- b) carta dall'jamna CHF 50.00
- c) carta dil di CHF 10.00
- d) lavar aur a basa commerciala CHF 150.00

La suprastonza communal ei autorisada da fixar ulteriuras taxas e d'adattar las taxas cuntenidas en questa lescha allas relaziuns semidadas.

Art. 17

Survigilanza

Mintga possessur d'ina lubientscha tenor art. 3 e 4 da questa lescha sto haver cun el la lubientscha e la carta d'identitad valeivla.

Las personas incaricadas cun la survigilanza ein legitimadas da controllar in e scadin, aschinavon ch'ins suppona ch'el cavi cristallas e mineralias ni ch'el lavi aur.

Mintga possessur d'ina lubientscha tenor art. 3 e 4 da questa lescha ei autorisau da controllar personas ch'ei vi da cavar cristallas e mineralias ni vi da lavar aur.

Art. 18

Obligaziun da denuncia Ils organs da controlla ed ils possessurs da lubientschas ein obligai d'annunziar surpassaments da questa lescha alla suprastonza communal.

Art. 19

Castitgs Surpassaments da prescripiuns da questa lescha vegnan puni dalla suprastonza communal cun castitgs da tochen CHF 2'000.00. Cristallas e mineralias cavadas cun surpassar las prescripiuns da questa lescha van senza indemnisaziun en possess dalla vischnaunca.

Art. 20

Retratga dalla lubientscha Sche las prescripiuns da questa lescha vegnan surpassadas sa la lubientscha concedida vegnir retratga. Plinavon san las autoritads refusar da dar ina nova lubientscha.

Art. 21

Execuziun La suprastonza communal ei cumpetenta per l'execuziun da quella lescha.

Art. 22

Mieds legals Encunter decisiuns dalla suprastonza communal san ins recuorer enteifer 20 dis suenter la comunicaziun tier la Dertgira administrativa dil cantun Grischun.

Art. 23

Entrada en vigor Questa lescha entra en vigor cun l'approbaziun entras la radunonza communal dils 25 da november 2016.

Naven da quei termin vegnan tut las determinaziuns cuntradictorias abolidas.

Il president communal

Il scarvon

Sig. Ernst Sax

Sig. Hiazint Brunold